

Uunga siunnersuut: Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2020-meersoq.

(Aningaasanut killigititassanik iluarsineq, atuuffinnik erseqqissaaneq, siumoortumik neqerooruteqartitsinani aamma isumaqatigiiffiusumik neqerooruteqartitsinani suliariumannittussarsiuussisarnissamik piumasaqaatit pillugit aalajangersakkat, siumoortumik nalunaaruteqartarnissamik atuutsitsilerneq kiisalu Neqerooruteqartitsisarnermut Maalaaruteqartarfik pillugu aalajangersakkanik atorunnaarsitsineq)
(Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq)

Pillugu

Sanaartornermut ataatsimiititaliap

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassanneerreqarnerani tunniunneqartoq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigii, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Nikkulaat Jeremiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Partii Naleraq

UKA2020-mi ulloq 7. oktober 2020 siullermeerinninnerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

1. Siunnersuutip siunertaa imarisaalu

Inuiaqatigiinni ineriartornermut naapertuuttunngortinniarlugu siunnersuuteqarnermi matumani neqerooruteqartarnermut inatsit allanngortinniarnearpoq. Neqerooruteqartarnerup ingerlanneqartarnerata eqaallisinneqarnissaa akikinnerulernissaalu inatsimmi siunertarineqarpoq. Neqerooruteqartartut sanaartugassatut pilersaarutiminnik siumoortumik nalunaaruteqartarsinnaanissaasa periarfissaalernissaa ilaatigut siunnersuutigineqarpoq.

Suliassanut isumaqatigiiffiusumik neqerooruteqartitsinani aningaasanut killigititassat maannakkut 500.000 kr.-niit 1.500.000 kr.-ninut qaffanneqarnissaat siunnersuummi aamma ilaatinneqarpoq. Sulianut aningaasanut killigititassat 300.000 kr.-niit 500.000 kr.-ninut qaffanneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni katillugit 500.000 kr.-nit inorlugit nalilinnut suliassanut neqerooruteqartitsinissaq pisussaaffiujunnaarpoq.

Naggataatigut sanaartornerup iluani suliariumannittussarsiuussinerit pillugit maalaaruteqartarnerit siunissami Pisortani Pisiniartarnernut neqerooruteqartarnermut maalaaruteqartarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu suliarineqartarnissaat siunnersuutip malitsigissavaa.

2. Tusarniaanermut akissutit

Siunnersuut ulloq 17. december 2019-miit ulloq 21. januar 2020-mut tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaassummut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarput, tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata iluserissatut piumasaqaataanut naapertuuppoq.

Naalakkersuisut ulloq 9. januar, illuatungerisatut susassaqtut tusarniaassutigineqartunik tamarmik tigusaqarsimanninneri erseqqissaassuteqarfigineqarsimammata ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Tamanna tunngavigalugu 2020-mi piffissami 9. januarimiit 21. Januarimut tulliuttut tusarniaanermut akissuteqarnissamut periarfissalerneqarput:

- INI A/S
- Mittarfeqarfiit
- Nukissiorfiit
- Iserit A/S
- Nuuk City Development A/S
- Royal Greenland A/S
- Tele Greenland A/S

Ataatsimiititaliap aallarniutigalugu oqaatigissavaa, Naalakkersuisunit tusarniaassutit illuatungerisatut tusarniaaffigisassatut puigorneqarsimasunut nassiussisimanerat pitsaasutut isigineqarmat. Oqartussat, suliffeqarfiit aamma kattuffiit tusarniaanermi suliaraqfimminni tamarmik immikkut assigiinngitsunik ilisimasaqarnerat misilittagaallu pingaaruteqartutut ilanngunneqartarnissaat siunertaavoq. Tamanna tunngavigalugu sukkulluunniit naapertuuttumik naammaginartumillu tusarniaasoqartarnissaa tamatigut qulakkeerneqartarnissaa pingaaruteqarpoq.

Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummi matumani siunnersuutip kinguartinneqarnerata ajoqutai tusarniaaffissallu tusarniaanermi sivikinnerusumik piffissaqtunut ajoqutaanut innersuussuteqarnerat Ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

3. Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnermini atugassaminik Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq qinnuigaat apeqqutinik arlalinnik akissuteqaqqullugu. Ataatsimiititaliap apeqqutai Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup akissutai isumaliutissiissummut uunga ilanngussatut 1-tut aamma 2-tut ilanngunneqarput.

Ilanngussami 1-mi apeqqutit pingasut qulaajarniarneqarput. Tusarniaanermi tusarniaaffigineqartussat tamarmik ilanngunneqarsimanersut tamannalu qanoq ingerlanneqarsimanersoq ataatsimiititaliamit apeqqutigineqarput. Tamatuma saniatigut siunnersuummi taaguusersueriaatsit atorneqartut pillugit itinerusumik nassuiaatigineqarnissaat ataatsimiititaliamit apeqqutigineqarput. Killilimmik suliariumannittussarsiuussisoqartitsilerneqarput atulerneqarnerata kingunissai inaarutaasumik ataatsimiititaliamit apeqqutigineqarput.

Ilanngussami 2-mi killilimmik suliariumannittussarsiuussinerup atulerneqarneratigut pissutsit qanoq inneri itinerusumik apeqqutigineqarput. Siumoortumik nalunaaruteqartarnissap atorneqarneranut neqerooruteqartunillu naligiisitsineq ukkatarineqarneranut apeqqutit tunngassuteqarput.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani amerlanerussuteqartunit pitsaasumik tiguneqarsimanera Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Ataatsimiititaliap paasivaa, siunnersuummit neqerooruteqartitsisarneq eqaallisaaffiginiarneqarnera siunnersuummit siunertarineqarmat, ilaatigut neqerooruteqartartunut sanaartugassanik siumoortumik nalunaaruteqartarnermik periarfissiinikkut. Siunertaq tamanna Ataatsimiititaliamit naammaginarinneqarpoq. Siumoortumik nalunaaruteqarlutik neqerooruteqartunik qanoq naligiisitsinissamik qulakkeerinninniartoqarsinnaanera ataatsimiititaliamit siunnersuummik suliaqarnermini nangaanartoqartinneqarpoq. Tamanna immikkoortoq 4.3-mi suliarineqarpoq.

Kommunit suliffeqarfiutai, kommuninit aalajangiiniarnermi sunniuteqarfigisinnaasaat, maannakkut inatsimmut ilanngunneqarmat Ataatsimiititaliamittaaq aamma naammaginarinneqarpoq. Kommunit marluk tusarniaanermut akissuteqaataannit taassuma ilanngunneqarneranut tapersiissuteqarnerat atuarneqarsinnaavoq.

4.1. Paasinninnermik qulaajaaneq

Inatsimmi oqaatsit atorneqartut assigiinngitsunik paasineqarsinnaasut ataatsimiititaliap paasivaa. Pingaartumik tamanna § 13, imm. 2-mut tunngavoq:

*”Imm. 2. Aammattaaq killilimmik suliariumannittussarsiuussinerit siumoortumik neqerooruteqartitsiviunngitsumik ingerlaneqarsinnaapput, nunap immikkoortuani pissutsit pequtaallutik **entreprenørit najugaqartut** kisimik neqerooruteqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqartillugu, aammalu killilimmik neqerooruteqartitsinissamat § 25 a, imm. 4 naapertorlugu aggersaasoqarsimatillugu.”*

(Ataatsimiititaliap erseqqissaanera)

4.1.1. Entreprenørit najugaqartut aamma entreprenørit avataaneersut:

Nalornissutaasinnaasut qulaajarnissaat siunertaralugu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisumut Ataatsimiititaliaq apeqqutinik nassiussaqarpoq. Naalakkersuisup akissuteqarnermini ilisimatitsissutigaa, entreprenøri nunaqavissoq tassaasoq:

”Inatsisissatut siunnersuummi entreprenøri, sumiiffimmi aalajangersimasumi, tassalu illoqarfimmi nunaqarfiinilu ulluinnarni suliaasaqarfinnut attuumassuteqartoq tunngaviusumik najugaqavissuuvoq.”

Akissuteqarnermi tassani entreprenørit avataaneersut pillugit allapput:

”Inatsisip teknikkimut tunngasortaanut oqaaseqaateqarnermi entreprenørit avataaneersut oqaatigineqarnerini, taamaallaat entreprenørit najukkami najugaqanngitsut eqqarsaatigineqarput. Tassalu entreprenøri avataaneersaq matumani tassaavoq entreprenøri illoqarfimmit allameersoq, entreprenøritut najukkameersutut illoqarfimmi (nunaqarfiinilu) illuliorfiusussami sanaartorfiusussamilu najugaqartuunngitsutut isigineqartoq.”

Siuliini taaneqartut tunngavigalugit siunnersuummi § 13, imm. 2-mi entreprenørit sorliit pineqarnersut naammattumik ersarissarneqarsimasoq Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

4.1.2. Nunap immikkoortuani pissutsit

’Nunap immikkoortuani pissutsini’ suut pineqarnersut aamma nunap immikkoortuani pissutsini killilimmik suliariumannittussarsiuussinissami periarfissanut qanoq sunnuteqarsinnaaneri aamma Naalakkersuisut ilisimatitsissuteqarput:

”Nunap immikkoortuani pissutsinut tunngatillugu pissutsit nalinginnaasut aammalu immikkut ittut, sumiiffimmi pineqartumi ilisarnaataasut allaaserineqarput. Inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik sumiiffimmi siunnerfiusumi sanasut entreprenørilla suliffeqarfiisa akornanni niuernerme unammilleqatigiinnermilu pissutsit siunnerfigineqarput. Nunap immikkoortuani

pissutsit allat, sumiiffimmut, illuliornissamik sanaartornissamilluunniit ingerlatsiviusussamut immikkoorutaasut, aammalu entreprenørrip sanaartornissaanut soorunami sunniteqarsinnaasut pineqarput.”

Tamanna tunngavigalugu paasissutissat naammattumik qulaajarneqarsimasut Ataatsimiititaliamit isumaqarfigineqarpoq.

4.2. Isumaqatigiiffiusumik neqerooruteqartitsineq

Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu, allaffissornikkut sulineq siunnersuutip § 20 imm. 1 nr. 4-kkut oqilisarniarneqarpoq, aalajangersakkamimmi tassanga amerlanerpaamik suliffeqarfiit pingasut sanaartugassaq suliarisinnaappassuk isumaqatigiiffiusumik neqerooruteqartitsisoqarsinnaalissammat. Sanaartugassat annikinnerusut neqerooruteqartitsivigineqartariaqannginnissaat tassungalu pisortat aningaasartuutissaraluanik sipaartoqarsinnaanera ataatsimiititaliamittaaq pitsaasutut isigineqarpoq.

Siuliini taaneqartut tunngavigalugit isumaqatigiiffiusumillu neqerooruteqartitsinani killigitinneqartunik qaffaaneq avinngarusimasuniittut pitsaanerusumik inissisimalernissaattut, ataatsimiititaliamittaaq isumaqarfigineqarpoq. Taanna 500.000 kr.-niit 1.500.000 kr.-ninet qaffanneqassaaq.

4.3. Killilimmik suliariumannittussarsiuussinerit

Ataatsimiititaliap siunnersuutip §13 imm. 2-mut tunngatillugu entreprenørin aalajangersimasut kisimik neqerooruteqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqartillugu, siumoortumik neqerooruteqartitsinani killilimmik suliariumannittussarsiuussinerit nunap immikkoortuani pissutsit peqqutaallutik entreprenørin ataasiakkaat kisimik neqerooruteqartillugit ingerlatsinissaq periarfissanngortinneqarpoq. § 25 a, imm. 4 malillugu siumoortumik nalunaaruteqartitsisoqarsimanissaa aalajangersakkami piumasaqaataavoq, suliaasat tamanut neqerooruteqartitsissutaallutik ingerlanneqartarnissaannik neqerooruteqartitsisarnermut inatsimmi piumasaqaataasut taamaalillutik eqquutsinneqarput.

Aalajangersakkami neqerooruteqartitsinermi ingerlatsinernik eqaallisaaneq annertuumik unammillerfiunngitsuni periarfissanngortinneqarpoq. Suliariumannittussarsiuussinermi suli akikinnerpaaq imaluunniit neqerooruteqartuni aki pitsaanerpaaq, neqerooruteqartuni pitsaassuseq ilanngullugu nalilersorneqartarnissaa Ataatsimiititaliamit tamassumunnga atatillugu qinerneqartarnissaat isumaqarfigineqarmat erseqqissaassutigineqassaaq.

4.3.1. Killilimmik suliariumannittussarsiuussinerit kingunissai.

Siunnersuummi Nr. 4-mut tunngatillugu § 13-mi killilimmik suliariumannittussarsiuussinerit atulernerani ataatsimiititaliap suliffeqarfiit ajornerusumik atugaqalinnginnissaasa qulakkeerneqarnissaat siunnersuummik

suliaqarnermini sammivai. Suliaqarnermi tassani Ataatsimiititaliap Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq killilimmik suliariumannittussarsiuussinerit kingunerisinnaasai allaasereqqullugit qinnuigineqarpoq. Akissutit ilanngussaq 1-mi atuarneqarsinnaapput. Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaa:

“Neqerooruteqartitsisup siunnersuummi nr. 6 naapertorlugu siumoortumik nalunaaruteqartarnissamut piunasaqaat isiginiarsimappagu, tamanna inatsisissatut siunnersuummi siumoortumik neqerooruteqartitsinngikkaluarluni killilimmik suliariumannittussarsiuussinissamut periarfissiisoqarnera suliffeqarfinnut taamatullu neqerooruteqartunut isumaqartussaannngilaq. [...] Inatsisissatut siunnersuummi tamanut ammasumik siumoortumik neqerooruteqartitsinngikkaluarluni killilimmik suliariumannittussarsiuussinerup imaluunniit neqerooqqusinerup atorneqarsinnaaneriniq annertusititsinissaq siunertarineqannngilaq.

“Siunnersuummi nr. 4-mi aalajangersakkami (§ 13, imm. 2-mik allanngineq) nunap immikkoortuani pissutsit peqquataallutik entreprenørit aalajangersimasut – pingaarnertut entreprenørit najugaqavissut – kisimik suliassamik naammassinnissinnaanerat qularnaateqannngitsutut isigineqartillugu siumoortumik neqerooruteqartitsinngikkaluarluni killilimmik suliariumannittussarsiuussisoqarsinnaanissaa siunertarineqarpoq.

“Siunnersuut malillugu taamatut killilimmik neqerooruteqartitsineq (siumoortumik neqerooruteqartitsinertaqannngitsumik) neqerooqqusinerlu, tamanna pillugu siumoortumik nalunaaruteqartoqarsimappat taamaallaat atorneqarsinnaavoq. Tassalu siumoortumik nalunaaruteqartarnermi ersarissumik pissusilersornissaq eqqarsaatigineqarpoq, tassungalu tunngatillugu maalaaruteqartoqarsinnaammat erseqqissaatigineqassaaq”

Killilimmik suliariumannittussarsiuussisarnerup annertusarnerani neqerooruteqartitsisarneq eqaannerusoq inuiaqatigiinni pissutsinut annertunerusumik naleqqussarneqartoq periarfissannngussasoq Naalakkersuisut akissuteqaataat tunngavigalugu ataatsimiititaliap paasivaa.

Siumoortumik nalunaaruteqartoqarsimatillugu neqerooruteqartunik qanoq ililluni siumoortumik neqerooruteqartut naligiimmik sullinneqarnissaat qulakkeerneqassanersoq Ataatsimiititaliamit ernummatigineqarsimavoq. Qanoq ililluni neqerooruteqarnissamut soqutiginnittut neqeroorsinnanissaannik qulakkeerneqassanersut aamma qanoq ililluni neqerooruteqarnissamut soqutiginnittut maalaaruteqarsinnaanissaat qulakkeerneqassanersoq Ataatsimiititaliap suliamik suliaqarnermini pissutsit marluk taakku suliarivai. Tamanna itinerusumik tulliuttuni suliarineqassaaq.

4.3.2. Siumoortumik nalunaaruteqareernerup kingorna neqerooruteqarsinnaanermut periarfissat

Sulisitsisut (GE) tusarniaanermut akissutaannit siumoortumik nalunaaruteqartitsisoqartitsisoqarnerani neqerooruteqarnissamut soqutiginnittut qanoq inissisimanerat qulaajarneqarnissaat ataatsimiititaliamit pisariaqartinneqarpoq. Sulisitsisut tusarniaanermut akissutiminni allapput:

“Neqerooruteqarnissamut soqutiginnittut, tk. § 25 a, imm. 5, neqerooruteqartunik itigartitsinissamut tunngavigissallugu naammangitsoq Sulisitsisut naliliipput. Soqutiginninnerminnik saqqummiussisimasut tamarmik inatsisitigut piumasaqaateqarsinnaanermut pisinnaatitaaffeqartariaqarnissaat tamanna tunngavigalugu nalilersorneqartariaqartoq Sulisitsisut naliliipput.”

Siunnersuummi siumoortumik nalunaaruteqartoqareernerata kingorna inatsisitigut neqerooruteqarsinnaanermut periarfissaqartitsineq ilanngunneqarsinnaanersoq qulaajarniarlugu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisumut ataatsimiititaliaq tamanna tunngavigalugu apeqqutinik nassiussaqarpoq. Apeqqutit taakkua akissutaallu ilanngussaq 2-mi takuneqarsinnaapput.

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup paasinninnera malillugu, inatsisitigut neqeroornissamut pisinnaatitaaffiup malitsigissavaa neqerooruteqarnissamut soqutiginnisinnaasut siumoortumik nalunaaruteqarnermi soqutiginninnerminnik nalunaaruteqartarunnaarnissaat. Tassunga oqaatigineqassaaq, ammasumik neqerooruteqartitsinermi neqerooruteqartup aningaasaqarnikkut patajaatsumik pisortanullu akiitsoqannginnera piumasaqaatigineqartarmat. Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq allappoq, inatsisiliornermi neqerooruteqarnermi inatsisitigut piumasaqaat ilanngunneqassappat malitsigissagaa, neqerooruteqarnissamut soqutiginnisinnaasut ilaatigut nassiuttalissagaat:

- akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmiit nalunaarut, pisortanut amerlasuunik akiitsoqannginnermut uppernarsaataasoq, ilaatigut
- aningaaserivimmit assigisaannillu nalunaarut, pineqartup suliassap sularinissaanut qularnaveeqqusiisinnaaneranik naliliiffiusoq.

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq aaammattaq allappoq:

”[...] taamatullu inatsisitigut piumasaqarsinnaaneq tunngavissanut, maleruagassani atuuttuni siumoortumik neqeroortitsinertaqanngitsumik neqerooqqusinertaqanngitsumillu killilimmik sulariumannittussarsiuussinissamut nammattuusunut tamakkiisumik naapertuuttutut isigineqanngillat.

Siumoortumik nalunaaruteqarnermi inatsitigut piumasaqarsinnaaneq atuuttussanngortinneqarpat neqerooruteqarnissamut soqutiginnittut suliassamik annertunerulersitsissasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Neqerooruteqartisisarnermi periutsinik eqaallisaaniarnermik siunertamut tamanna akerliusoq Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

4.3.3. Neqerooruteqarsinnaasunik maalaarnissamut periarfissat

Neqerooruteqarnissamut soqutiginnittut neqerooruteqartoqarsimaneramik paasisaqarnissaat tamatumalu kingorna siumoortumik nalunaaruteqartoqareerneratigut isumaqatigiissuteqartoqarsimaneramik ilisimasaqalertariaqannginnerannik siunnersuutip matuma ataatsimiititaliamit sularineqarnerani ernumassutigineqarpoq.

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup paasinninnera naapertorlugu siumoortumik nalunaaruteqartarnermik ingerlatsinerup neqeroornissamut soqutiginnittunut neqeroortitsinerup ingerlaneramik paasisutissanik pissarsinissamut periarfissaannik pitsanngorsaataassaaq.

Ataatsimut isigalugu maalaartoqarsinnaaneramik siunnersuut annertusisitsisoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, siumoortumimmi nalunaaruteqartoqarnerani maalaartoqarsinnaanera periarfissaqartinneqalernissaa qulakkeerneqassammat.

5. Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai.

Siunnersuutip piviusunngortinnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserineqarput. Tassani allassimavoq, pisortanut, inussutissarsiortunut innuttaasunullu siunnersuut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqarnaviangitsoq. Neqerooruteqartitsisarnermik ingerlatsinermik eqaallisaaneq pingaarnerusutigut pisortanut inussutissarsiortunullu pitsaaqutaassasoq pingaartillugu nalilerneqarpoq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

- Amerlanerussuteqartut Siumut, Demokraatit aamma Partii Naleraq siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaat.
- Ikkerussuteqartut Inuit Ataqtigiit siunnersuutip itigartinneqarnissaa inaassutigaat

Siunnersuutip pingajussaaneerlugu sularineqannginnerani ataatsimiititaliamit sularineqartussanngorlugu innersuunneqarnissaa ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarluni siunnersuummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna
ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaanniigassanngortippaa.

Justus Hansen
Siulittaasoq

Pva. Aqqaluaq B. Egede
Siulittaasup tullia

Erik Jensen

Pva. Nikkulaat Jeremiassen

Pele Broberg